

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЧЕРНІГІВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА»**

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання
Педагогічної ради ВСП «ФКЕТ
НУ «Чернігівська політехніка»
30.08.2022 № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора ВСП
«ФКЕТ НУ «Чернігівська
політехніка»
30.08.2022 № 12

**ПОЛОЖЕННЯ
про моніторинг якості освіти та якості освітньої діяльності у
Відокремленому структурному підрозділі
«Фаховий коледж економіки і технологій
Національного університету «Чернігівська політехніка»**

Чернігів

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про моніторинг якості освіти та якості освітньої діяльності у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки і технологій Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі - Положення) є нормативним документом, що регламентує порядок здійснення моніторингу у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки і технологій Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі – Коледж), визначає мету, завдання, складові елементи та види, порядок проведення і відповідальність за організацію та проведення моніторингу.

1.2. Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки і технологій Національного університету «Чернігівська політехніка» та інших нормативно-правових актів.

1.3. У Положенні основні терміни вживаються у такому значенні:

якість освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг;

якість освітньої діяльності – це рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

моніторинг якості освіти – це система послідовних та систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти (інших суб'єктах освітньої діяльності), встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряму і причин відхилень від цілей.

система внутрішнього забезпечення якості – це загальна політика, стратегія і процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти в Коледжі, а також розподіл відповідальності за удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості, що передбачає низку завдань, заходів і процедур, моніторинг та аналіз результатів діяльності на всіх рівнях організаційної структури Коледжу;

стандарт фахової передвищої освіти - це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності закладів освіти, установ за кожним рівнем освіти в межах кожної спеціальності.

компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок,

способів мислення, професійних світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні освіти.

Інші терміни в даному Положенні вживаються в значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту».

1.4. Об'єктами моніторингу є: ефективність та результативність освітньо-професійних програм підготовки здобувачів освіти; освітнє середовище (контингент здобувачів освіти, його диференціація; кадрове забезпечення); освітній процес (навчально-методичне забезпечення, аналіз поточного та підсумкового контролю); якість та результативність педагогічної діяльності викладачів.

1.5. Загальне керівництво моніторингом здійснює директор, а безпосереднє управління – заступник директора з НР.

1.6. Координацію наукового супроводу розроблення моніторингового інструментарію, організації та проведення досліджень здійснює заступник директора з НР.

1.7. До повноважень структурних підрозділів Коледжу задіяних до моніторингових заходів системи внутрішнього забезпечення якості освіти належить:

- проведення моніторингу;
- збір, обробка та аналіз результатів моніторингових досліджень;
- підготовка аналітичних довідок (звітів) і рекомендацій за результатами моніторингових досліджень для прийняття управлінських рішень з метою вдосконалення освітнього процесу та підвищення якості освіти в Коледжі;
- доведення результатів моніторингових досліджень до відома керівництва Коледжу та керівників структурних підрозділів Коледжу;
- представлення результатів моніторингових досліджень на Педагогічній раді Коледжу, Методичній раді Коледжу.
- висвітлення результатів моніторингу на сайті Коледжу.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ МОНІТОРИНГУ

2.1. Мета моніторингу полягає у отриманні об'єктивної інформації та прийнятті ефективних управлінських рішень щодо підвищення якості освіти та освітньої діяльності Коледжу, її відповідності суспільним вимогам і потребам споживачів освітніх послуг на основі неперервного системного дослідження процесу і результатів навчання здобувачів освіти, узагальнення, порівняльного аналізу й оцінювання змін, виявлення факторів, що впливають на якість освіти.

2.2. Завданнями моніторингу є:

- удосконалення системи забезпечення якості освіти та освітньої діяльності

в Коледжі;

- визначення відповідності результатів моніторингових досліджень в Коледжі стандартам якості фахової передвищої освіти й освітньої діяльності та запитам суспільства й споживачів освітніх послуг;

- розроблення науково обґрунтованих рекомендацій і системи інформування для прийняття ефективних управлінських рішень щодо вдосконалення освітнього процесу та підвищення якості освіти в Коледжі.

2.3. Моніторинг проводиться відповідно до таких принципів:

- неперервності та системності;
- доцільності;
- прозорості моніторингових процедур та відкритості;
- безпеки персональних даних;
- об'єктивності одержання та аналізу інформації під час моніторингу;
- орієнтованості на суб'єктів освітніх послуг;
- відповідності вимогам ринку праці та запитам стейкхолдерів;
- відповідальності суб'єктів, які беруть участь у підготовці та проведенні моніторингу.

3. ВИДИ МОНІТОРИНГУ ТА ЙОГО СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ

3.1. *Моніторинг освітньо-професійної програми та освітньої діяльності* за цією програмою передбачає:

- аналіз наявності необхідних ресурсів для організації якісного освітнього процесу за кожною освітньо-професійною програмою, у тому числі самостійної роботи здобувачів освіти;

- аналіз відповідності ресурсного забезпечення ліцензійним та акредитаційним умовам;

- формування експертних груп з моніторингу якості освітньо-професійних програм, залучення до груп основних стейкхолдерів регіону, надання організаційної та методичної допомоги в роботі експертів;

- методологічну та методичну підтримку груп забезпечення освітньо-професійних програм;

- дослідження відповідності освітньо-професійних програм, змісту та організації навчання, ресурсного забезпечення, його результатів потребам здобувачів освіти;

- налагодження зворотного зв'язку з випускниками, відслідковування процесу їх працевлаштування за фахом та траєкторій кар'єрного зростання, отримання від випускників рекомендацій щодо покращення освітньо-професійних програм та викладання окремих освітніх компонентів.

- налагодження і підтримку взаємодії з підприємствами, установами та

організаціями (роботодавцями, представниками бізнесу та місцевої влади з питань оцінки кваліфікації та компетенцій випускників Коледжу, отримання від них рекомендацій щодо оновлення змісту освітньо-професійних програм, методів навчання, організації практичної підготовки;

- здійснення постійного вивчення динаміки попиту на відповідних фахівців на ринку праці регіону, надання пропозицій щодо запровадження нових освітньо-професійних програм;

- опитування здобувачів освіти, випускників, роботодавців, інших зацікавлених осіб щодо необхідних професійних компетенцій, змісту освітньо-професійних програм та організації освітнього процесу, затребуваних спеціальностей на ринку праці регіону;

- узагальнення результатів оцінки якості освітніх послуг Коледжу (в цілому та за кожною освітньо-професійною програмою зокрема), виявлення проблем у забезпеченні якості освіти та розробка пропозицій щодо їх усунення; подання відповідної інформації на розгляд Педагогічної ради та оприлюднення її на офіційному сайті;

- контроль за реалізацією рекомендацій щодо покращення якості освітньо-професійних програм у Коледжі.

3.2. *Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності* є однією із базових складових визначення якості освітнього процесу, якості підготовки здобувачів освіти і передбачає виявлення наявності затверджених у встановленому порядку:

- освітньо-професійної програми;

- навчального плану;

- робочого навчального плану;

- робочих навчальних програм з кожного освітнього компонента навчального плану, що включає опис освітнього компонента, заплановані результати навчання, структура (тематичний план) освітнього компонента, теми семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні інтернет-ресурси;

- навчально-методичних комплексів (НМК) з кожного освітнього компонента навчального плану (100% освітніх компонентів навчального плану повинні бути забезпечені НМК в електронному доступі). НМК включає: конспект або розширений план лекцій, завдання для лабораторних та практичних робіт, самостійної роботи, матеріали комплексної контрольної роботи;

- програм практичної підготовки, робочих програм практик;

- методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів освіти.

3.3. *Моніторинг оцінювання якості знань здобувачів освіти* здійснюється з метою виявлення реального рівня навчальних досягнень здобувачів освіти і передбачає такі процедури, як: діагностика рівня знань здобувачів освіти, встановлення питомих показників навчальних досягнень, рівня сформованості комплексних компетентностей майбутніх фахівців, а також вимірювання залишкових знань здобувачів освіти.

Моніторинг оцінювання якості знань здобувачів передбачає здійснення щорічного контролю за якістю знань, умінь та навичок здобувачів освіти з освітніх компонентів, проводиться на рівні викладач – голова циклової комісії – адміністрація і включає кілька видів:

- вхідний контроль;
- поточний контроль;
- підсумковий контроль;
- директорський контроль;
- атестація здобувачів освіти.

3.3.1. Вхідний контроль включає:

- моніторинг адаптації здобувачів освіти першого року навчання: проводиться з метою виявлення здатності відповідати вимогам і нормам Коледжу, уміння розвиватися в новому для себе середовищі, реалізувати свої здібності та потреби, не вступаючи із цим середовищем у протиріччя. Цей контроль здійснюється у вересні-жовтні кожного навчального року у формі опитувань здобувачів освіти першого року навчання та їх батьків, організовує заступник директора з НР, виконують куратори груп. Підсумки контролю обговорюються на засіданні Педагогічної ради;

- моніторинг перед вивченням нового освітнього компоненту проводиться з метою виявлення знань, умінь та навичок здобувача освіти, які він отримав при вивченні попередніх освітніх компонентів і які необхідні для вивчення даного освітнього компоненту. Цей контроль забезпечує міждисциплінарний підхід у викладанні освітніх компонентів. Моніторинг організовує циклова комісія, виконує викладач, якому доручено викладати освітній компонент. Підсумки контролю обговорюються на спільному засіданні даної циклової комісії і циклових комісій, які викладали попередні освітні компоненти, для розробки загальних заходів покращення якості знань здобувачів освіти.

3.3.2. Поточний контроль здійснюється у вигляді:

- контроль у процесі вивчення освітнього компонента з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем освіти засвоєного навчального матеріалу: здійснюється під час проведення практичних, лабораторних, семінарських занять.

3.3.3. Директорський контроль якості підготовки здобувачів освіти з освітнього компонента є контролем стійкості залишкових знань, умінь та навичок

і може проводитися за темами освітнього компонента, що були вивчені в попередньому семестрі, або за навчальною програмою всього освітнього компонента, як для перевірки готовності здобувачів освіти до підсумкового контролю, так і для перевірки залишкових знань здобувачів освіти.

Директорський контроль проводиться за розробленими викладачами циклової комісії, які викладають відповідні освітні компоненти, комплексними контрольними роботами (ККР) та затверджується на засіданні циклової комісії.

Проведення директорського контролю може здійснюватися у формі письмових робіт або у формі електронного тестування.

Для проведення директорського контролю складається графік проведення ККР, який затверджується директором.

3.3.4. Підсумковий контроль включає семестровий контроль, державну підсумкову атестацію та атестацію здобувача освіти.

Семестровий контроль проводиться у вигляді заліку чи екзамену з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі та/або на окремих його етапах з кожного освітнього компонента навчального плану. Підсумки такого контролю обговорюють на засіданнях циклових комісій та Педагогічної ради Коледжу.

Атестація здобувача освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів фахової передвищої освіти.

Атестація здобувача освіти здійснюється екзаменаційною комісією після завершення навчання за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра.

3.3.5. Контроль адміністрації здійснюється директором та його заступниками у вигляді перевірки організації освітнього процесу циклової комісії:

- формування навчального навантаження циклової комісії, якості розподілу навантаження між викладачами;
- регулярного контролю дотримання розкладу занять викладачами і здобувачами освіти;
- відвідування занять викладачів директором, заступником директора, головами циклових комісій;
- контролю дотримання вимог до оформлення результатів поточного та підсумкового контролю;
- регулярних звітів голів циклових комісій не менше одного разу за навчальний рік;
- перевірки готовності навчально-методичної документації та номенклатури справ структурних підрозділів, циклових комісій.

3.4. *Моніторинг кількісних та якісних показників кадрового забезпечення освітньої діяльності* проводиться у відповідності з чинними Ліцензійними

умовами провадження освітньої діяльності та критеріями оцінювання якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності за цією програмою, іншими нормативними вимогами до підготовки фахівців у Коледжі.

Моніторинг здійснюється на основі таких якісних характеристик:

- базова освіта, кваліфікаційна категорія, науковий ступінь, педагогічне звання;

- стаж педагогічної роботи;

- результативність педагогічної діяльності;

- результативність навчальної, методичної та виховної роботи;

- підвищення кваліфікації.

Відповідність спеціальності викладача освітньому компоненту визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту, або про науковий ступінь, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом не менше п'яти років.

3.5. Моніторинг функціонування безпечного освітнього середовища та покращення діяльності Коледжу здійснюється через електронну скриньку довіри, розміщену на сайті Коледжу для анонімного висловлення будь-яких інших побажань, скарг, зауважень, в тому числі пов'язаних з процесом навчання, взаємодії з керівним або викладацьким складом.

3.6. На основі моніторингу і аналізу результатів навчання та поточної і семестрової успішності здобувачів освіти, директорських контрольних робіт з освітніх компонентів, встановлюється результативність навчальної роботи.

3.7. Моніторинг якості освітньої діяльності здійснюється відповідно до встановлених у Коледжі індикаторів та показників визначення якісних процесів, і передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробки, оприлюднення, зберігання, використання інформації.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ МОНІТОРИНГОМ

4.1. Моніторинг проводиться у відповідності з чинними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності та Державними вимогами до акредитації, іншими нормативними вимогами до підготовки фахівців у закладі освіти.

4.2. Моніторинг проводиться у такі етапи:

- планування та підготовка моніторингу;

- проведення дослідження;

- збір та оброблення результатів моніторингу;

- аналіз та інтерпретація (узагальнення та пояснення результатів, визначення закономірностей, формулювання висновків тощо) результатів моніторингу;

- оприлюднення результатів моніторингу (інформування про результати

моніторингу).

4.3. Методами проведення дослідження під час моніторингу можуть бути: опитування (анкетування, інтерв'ювання); тестування; спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю; фокус-група; аналіз документації; аналіз статистичних даних про стан системи освіти за встановленими формами звітності.

4.4. Моніторинг може проводитися у формі:

- безпосереднього одержання інформації від учасників дослідження (за допомогою спостереження, інтерв'ювання тощо);
- опосередкованого одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій та/або електронній формі, із залученням експертів тощо);
- одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації тощо).

4.5. Для організації проведення моніторингу наказом директора Коледжу створюється робоча група, яку очолює директор.

4.6. Керівництво організацією та проведенням моніторингу покладається на заступника директора з НР, методичне забезпечення за проведенням моніторингу покладається на голів циклових комісій.

4.7. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації, за правильність обробки даних моніторингу. Їх аналіз, використання та конфіденційність результатів.

4.8. За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали, службові записки тощо у формах, що відповідають цілям і задачам конкретних досліджень. Зазначені матеріали включають аналітичну інформацію та пропозиції з питань, вирішення яких знаходиться в компетенції директора Коледжу або його заступників. Результати проведеного моніторингу узагальнюються та обговорюються на засіданнях Методичної та Педагогічної рад Коледжу та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Коледжу.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Дане Положення затверджується Педагогічною радою Коледжу та вводиться в дію наказом директора.

5.2. Положення підлягає перегляду та оновленню відповідно до змін нормативно-правових актів України в сфері фахової передвищої освіти.

5.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Коледжу відповідно до їх функціональних обов'язків.